

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/7/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116216436
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116216436.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v právnej veci navrhovateľky: R. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, právne zast. Mgr. Ivanom Mazancom, advokátom so sídlom v Prešove, ul. Metodova 3331/12, proti manželovi navrhovateľky: E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, právne zast. JUDr. Jozefom Elsnerom, advokátom so sídlom v Lipanoch, ul. Sabinovská 65, v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletej E. H., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenej opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny H., o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 28P/65/2016-274 z 24.10.2017 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku o rozvode manželstva.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

I. rozvádza manželstvo účastníkov R. H., rod. C., nar. XX.X.XXXX a E. H., nar. XX.XX.XXXX uzavreté dňa X.X.XXXX a zapísané v knihe manželstiev E. úradu v A. vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XXX, pod poradovým číslom XX,

II. zveruje mal. E. H., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený a povinný maloletú zastupovať a spravovať jej majetok,

III. matka je povinná prispievať na výživu mal. E. sumou 30 Eur, ktoré bude poukazovať k rukám otca vždy do 15-teho dňa v mesiaci počnúc mesiacom, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosti opakovane do budúcnosti,

IV. upravuje styk matky s mal. E. tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletou každý párný víkend od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov každý párný rok od 25.12. do 30.12. a každý nepárný rok od 31.12. do 6.1. párneho roka, každé jarné prázdniny počas párneho roka od pondelka od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a počas letných prázdnin od 1.7. od 9.00 hod. do 15.7. do 17.00 hod. a od 1.8. od 9.00 hod. do 15.8. do 17.00 hod. tak, že maloletú vyzdvihne pred domom, kde býva a na tom istom mieste ju v určený čas vráti,

V. otec je povinný maloletú na styk s matkou riadne pripraviť,

VI. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami čl. 3 a čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 5, § 23 ods. 1 - 3, § 24 ods. 1, § 25 ods. 2, § 62 ods. 1 - 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Výrok o trovách konania ustanovením § 52 CMP.

3. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol:

„Na základe vykonaného dokazovania vo veci rozvodu manželstva mal súd preukázaný závažný rozvrat medzi manželmi. Manželia spolu nedokážu komunikovať, obe strany vylúčili možnosť obnovenia spolužitia. Celý priebeh konania o rozvod manželstva v súvislosti s úpravou práv a povinností voči mal. E. ukazoval na animozitu medzi manželmi, manželia nedokázali o sebe povedať ani jednu pozitívnu skutočnosť počas celého konania, práve naopak. V súhrne týchto skutkových zistení má súd za to, že manželstvo účastníkov nemôže plniť svoj spoločenský účel v zmysle citovaných zákonných ustanovení a preto manželstvo rozviedol.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že zveril mal. E. do starostlivosti otca. Rozhodol tak na základe viacerých skutočností:

V prvom rade súd chce poukázať na participáciu názoru dieťaťa v priebehu celého konania. Mal. E. bola v konaní vypočutá niekoľkokrát. Bola vypočutá opatrovníčkou (č.l. 50), znalcom a dvakrát bola vypočutá súdom. Jej názor na to, komu má byť zverená do starostlivosti bol v podstate počas celého konania konzistentný. Je teda nepochybné, že v priebehu konania E. vždy zapreferovala otca, aj keď zároveň vždy zdôrazňovala, že má veľmi dobrý vzťah aj s mamou. Súd jej názoru v konečnom rozhodnutí priložil veľký význam poukazujúc práve na citovaný Dohovor o právach dieťaťa. E. dvakrát pri výsluchu pred súdom pôsobila presvedčivo, konzistentne. Vedela si svoje rozhodnutie aj zdôvodniť. To, čo prezentovala matka, že dcéra jej hovorila po prvom výsluchu v júli 2017 na súde, že sa sudkyňi jasne vyjadrila, že chce byť s ňou, súd považuje práve za dôkaz toho, že mal. E. sa pri rodičoch dostáva do konfliktu lojality a teda, že každému z rodičov povie, čo chce počuť a nie to, čo reálne chce ona sama. Súd vychádza z toho, že názoru E. vysloveného bez prítomnosti rodičov treba prihliadnúť s plnou vážnosťou z dôvodu, že tento názor nemenila podľa toho, v akom štádiu bolo konanie o rozvod manželstva, že takýto názor vyjadrila od počiatku (september 2016) do konca konania (október 2017), nemenila ho bez ohľadu na to, či bola v tom čase s otcom, alebo s matkou, ale jej názor, ktorý vedela vyjadriť s plnou vážnosťou, bol konzistentný. Prebiehajúcej striedavej starostlivosti sa E. podriadila, avšak takáto forma starostlivosti nenaplnila jej očakávania. Názor maloletej bol v konečnom dôsledku rozhodujúci v závere pred vynesením rozsudku, kedy sa situácia zmenila a súd sa dozvedel, že matka sa chce presťahovať XX km od miesta súčasného bydliska. Maloletá formulovala, že ona nechce odísť do P., že chce byť tam, kde býva. Chce chodiť do školy do tej, do ktorej chodí, na krúžky, na ktoré chodí a mať svoj stabilný okruh kamarátok, záujmov a sociálnych väzieb. Teda názor mal. E. bol jedným z dôvodov, prečo súd rozhodol, že ju zveril do starostlivosti otca.

S poukazom na čl. 3 ods 1 Dohovoru o právach dieťaťa, najlepšie záujmy dieťaťa predstavujú také rozhodnutie, ktoré umožní dieťaťu dosiahnuť plný a harmonický rozvoj osobnosti; umožní dieťaťu vyrastať v rodinnom prostredí, v atmosfére šťastia, lásky a porozumenia; pripraviť dieťa žiť v spoločnosti vlastným životom; bude vychovávané v duchu mieru, dôstojnosti, znášanlivosti, slobody, rovnosti a solidarity (všeobecný komentár č. 14 k Dohovoru o právach dieťaťa).

Súd chce poukázať v odôvodnení aj na citovaný článok 5 Zákona o rodine, ktorý poukazuje ako na prvoradé hľadisko pri rozhodovaní o veciach, ktoré sa maloletého týkajú, práve na záujem maloletého dieťaťa. Článok 5 uvádza, čo je najmä dôležité pri určovaní a posudzovaní záujmu dieťaťa, bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava (písm. b), názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny (písm. g), podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi (písm. h). V prípadoch, kedy rodičia, ktorí v prvom rade majú zodpovednosť za svoje dieťa a mali by sami najlepšie vedieť, čo je v jeho najlepšom záujme, ak v tomto rodičia zlyhávajú, nastupuje súd, ktorý musí rozhodnúť, čo je pre dieťa v jeho najlepšom záujme. Tieto okolnosti, nielen názor dieťaťa, ale aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, zohrali pri rozhodnutí súdu druhú rozhodujúcu úlohu. Maloletá má vytvorené stabilné prostredie v bydlisku otca, chodí tam do školy, má tam vytvorený okruh kamarátov, chodí na záujmovú činnosť. Je s týmto prostredím stotožnená,

čo potvrdila vo svojich výpovediach. Zmena tohto prostredia by bola odôvodnená v záujme maloletej iba v naozaj v odôvodniteľných prípadoch vzťahujúcich sa prioritne na osobu maloletej, nie rodiča.

Veľmi vážne súd berie okolnosť, že matka hoci vedela mesiace dopredu, že nechce zostať v A., počas celého konania mala množstvo príležitostí, kedy to mohla súdu oznámiť, avšak to neurobila. Súd to považuje za vážne zlyhanie zo strany matky v procese tohto konania. Mýli sa matka, ak si myslí, že zmena bydliska, práce sa týka iba jej a jej osobného prežívania, alebo jej komfortu v nejakom prostredí. Súd toto matke samozrejme nemôže zakázať, ale musí to brať pri rozhodovaní o mal. E. do úvahy. Matka zavádzala súd, ak aj po predložení znaleckého posudku, ktorý odporúčal striedavú starostlivosť, neuviedla tak vážnu skutočnosť, že sa chce presťahovať XX km od miesta súčasného bydliska. Súd sa totiž nestotožňuje s tvrdením matky, že by striedavá starostlivosť bola možná formou 2 týždne v A. a 2 týždne v P.. Toto nie je stabilita prostredia pre dieťa, aby malo nielen dve výchovné prostredia, dve detské izby, ale dokonca dve školy, dva krúžky, dvojaký okruh kamarátov a podobne. Toto súd nepovažuje za najlepší záujem dieťaťa. Striedavá starostlivosť takouto formou vo veku, kedy je dieťa už v škole, môže byť v najlepšom záujme dieťaťa iba vo veľmi mimoriadnych prípadoch a najmä vtedy, ak je s tým samotné dieťa stotožnené. V tomto prípade E. jasne deklarovala, že takúto formu striedania prostredia si neželá.

Zmena postoja matky pred konečným rozhodnutím súdu a vykonaným dokazovaním bez ohľadu na želanie mal. E., považuje súd za ďalší z dôvodov, prečo sa rozhodol v prospech starostlivosti otca.

Najlepší záujem mal. E. súd na základe vykonaného dokazovania zohľadnil v súčasnej dobe zverením do starostlivosti otca. Poukazuje pritom aj na znalecké dokazovanie, ktoré vyhodnotilo oboch rodičov ako spôsobilých výchovy, avšak zároveň súd nemohol rozhodnúť v intenciách jeho záverov s poukazom práve na zmenený postoj matky a na jej presťahovanie sa mimo pôvodného bydliska. Výchovné prostredie otca počas celého konania preferovala aj samotná mal. E., názor ktorej súd vo svojom rozhodovaní zohľadnil, pretože bol konzistentný a presvedčivý. Otec má vytvorené stabilné prostredie, maloletá je s týmto prostredím stotožnená, má tam sociálny okruh, ako aj svoje zázemie. V súhrne týchto skutočností považoval súd s poukazom na citovaný Dohovor o právach dieťaťa, článok 5 Zákona o rodine v súvislosti s najlepším záujmom dieťaťa, aby mal. E. bola zverená do starostlivosti otca.

Otec navrhoval zveriť maloletú do svojej starostlivosti a určiť zároveň iba symbolické výživné zo strany matky a to vo výške 30 Eur. Súd s poukazom na návrh otca, ako aj na príjem matky, ktorá menila v čase rozhodnutia súdu zamestnanie (živnostenská činnosť v P.) a s poukazom na príjem otca, súd považoval za dôvodné návrhu otca na určenie výživného vo výške 30 Eur vyhovieť.

S poukazom na rozsiahle vykonané dokazovanie a na to, že maloletá má vytvorený vzťah s matkou, s poukazom na animozitu medzi rodičmi považoval súd za dôvodné upraviť aj styk matky s mal. E., berúc na zreteľ článok 5 Zákona o rodine písm. h). Keďže nijaký návrh zo strany rodičov nebol, súd upravil styk z úradnej moci štandardným spôsobom tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Zohľadnil pritom dobrý vzťah mal. E. s matkou, vytvorenú citovú väzbu, vzdialenosť medzi bydliskom otca a predpokladaným bydliskom matky, bral do úvahy aj školské povinnosti mal. E. a zároveň upravil styk tak, aby bola mal. E. s matkou pravidelne a vo väčšej miere. Takáto úprava styku je však iba rámcová a nič nebráni rodičom, aby sa dokázali dohodnúť o prípadnom širšom styku, napríklad dovolenke, alebo strávení času počas prázdnin vo väčšom rozsahu. Pri tomto ale opätovne súd zdôrazňuje, aby reflektovali potreby maloletej, jej záujmy, krúžky a sociálne zázemie.

Súd na záver musí zdôrazniť rodičom, že mal. E. počas celého konania bola posunutá do pozície vzájomného boja medzi rodičmi, v ktorej sa ocitla nechtiac, bez vlastného zavinenia. Z reakcií mal. E. a samotných rodičov je zrejmé, že ju rodičia vystavovali permanentne konfliktu lojality, keď sa stávala nárazníkovou zónou medzi nimi. Obaja rodičia veľmi vážne mal. E. týmto svojim prístupom ublížili. Starostlivosť o maloleté dieťa vyžaduje od rodičov postavenie dieťaťa v centre jeho záujmu, prispôsobenie sa svojho života práve maloletému dieťaťu, ktoré pri rozvode rodičov zažíva vysokú záťaž. Tak ako znalkyňa na záver svojho znaleckého posudku uviedla, že akýkoľvek verdikt súdu má šancu ukončiť stav neistoty u maloletej E. a prípadné ďalšie ňaťahovanie sporu len vyostří jej konflikt lojality medzi nimi. Znalkyňa jasne na záver poukazovala na to, že maloletá si vyžaduje zvýšenú pozornosť od oboch rodičov, že potrebuje mať silnú citovú väzbu k oboom rodičom. Zmena bydliska matky a to, že súd bral do úvahy najlepší záujem dieťaťa v stabilite prostredia, v rešpektovaní jeho názoru navodí stav, kedy sa u maloletej zastabilizuje prostredie a najmä vzťahy rodičov voči nej. Styk, ktorý matka bude

využívať s maloletou, bude priestorom na neprerušenie citovej väzby s maloletou. Maloletá je vo veku, kedy môže aj prostredníctvom rôznych iných prostriedkov (napr. mobilným telefónom, E.) udržiavať s matkou denno-denný kontakt. V konečnom dôsledku zverenie jednému z rodičov môže aj eliminovať konflikt medzi rodičmi a sústredenie sa rodičov v prvom rade na mal. E., nie na živienie konfliktu medzi nimi navzájom. V konečnom dôsledku je však už len na rodičoch, akým spôsobom budú ďalej žiť svoje životy, akú budú mať vzájomnú komunikáciu medzi sebou a či postavia do centra svojej pozornosti práve mal. E., aby dokázali konať v jej najlepšom záujme. V konečnom dôsledku zodpovednosť rodičov za spokojné detstvo ich maloletej dcéry nemôže nahradiť akékoľvek súdne rozhodnutie“.

4. Proti tomuto rozsudku, okrem výroku o rozvoze manželstva, výroku o povinnosti otca maloletú na styk s matkou riadne pripraviť a výroku o trovách konania, podala odvolanie matka. Obsah jej odvolania možno zhrnúť do nasledovných rovín: (i) nezohľadnenie dôkazov predložených z jej strany preukazujúcich reálne pochybenia v starostlivosti o maloletú zo strany otca /žiacika knižka, výpis zo služieb otca.../, (ii) jediným dôvodom pre zverenie maloletej do osobnej starostlivosti otca bola skutočnosť, že na pojednávaní dňa 23.10.2017 uviedla, že ma záujem presťahovať sa s maloletou do P. z dôvodu svojej podnikateľskej činnosti, no nakoniec tak neurobila, lebo dbá na záujem a zdravý vývoj maloletej, (iii) nateraz pretrváva striedavá starostlivosť nariadená neodkladným opatrením, pričom aj znalecký posudok, ako o najvhodnejšej forme úpravy hovorí o striedavej starostlivosti, (iv) ak je maloletá reálne v striedavej starostlivosti, úprava vyživovacej povinnosti postráda zmysel. Navrhla maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, alternatívne napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok v matkou napadnutej časti potvrdiť poukazujúc na to, že matka odvolanie odôvodňuje všeobecnými citáciami civilného sporového poriadku, bez uvedenia návrh a dôkazov, pre ktoré by mal odvolací súd jej odvolaniu vyhovieť. V ostatom ide o pomerne obširnu anamnézu ich života, obsah ktorej vzhľadom na skutočnosť, že do veci neprinesla žiadne nové svetlo, nebolo potrebné pojať do odôvodnenia tohto rozhodnutia.

6. Kolízny opatrovník vzhľadom na stabilitu prostredia a rešpektovanie názoru maloletej navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

7. Matka vo svojom následnom vyjadrení podotkla, že zo strany súdu prvej inštancie nebol úplne zistený skutkový stav veci, pričom mala za to, že nedošlo k preskúmaniu skutkového stavu do dôsledku zistených okolností možností, čo v rozsahu faktických zistení mohlo spôsobiť nesprávnosť ňou napadnutých výrokov. V ostatnom ide o kontra argumentáciu k otcom predostretej anamnéze ich života, ktorú z rovnakých dôvodov, ako u otca, nebolo potrebné pojať do tohto rozhodnutia. Podľa tvrdenia matky sa mala pozitívne k striedavej starostlivosti vyjadriť aj pracovníčka ÚPSVaR. Na toto tvrdenie matky však ÚPSVaR už nereagoval. A contrario možno vyvodiť, že ak kolízny opatrovník navrhol rozsudok potvrdiť, ku striedavej starostlivosti sa nepriklonil.

8. Otec na vyššie popísané vyjadrenie matky reagoval opäť kontra argumentačne. Ani jeho obsah z dôvodov už vyššie popísaných odvolací súd nepovažoval za potrebné pojať do svojho rozhodnutia. Matka na to v podstate zopakovala obsah svojho odvolania a svojich následných vyjadrení.

9. Následne bolo odvolaciemu súdu doručené podanie otca, z ktorého malo vyplývať, že matka má v úmysle odísť do A.. Matka uvedené razantne odmietla.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, § 62 a § 65 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 04.09.2018 a dospel k záveru, že odvolanie matky je nedôvodné.

11. Odvolací súd má za to, že v predmetnej veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutočný stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane

jednej a právnymi závermi na strane druhej. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam matky uvádza nasledovné.

12. Odvolací súd uvádza, že z obsahu podaní oboch rodičov v odvolacom konaní vyplýva, že pozornosti oboch ušlo, že pre rozhodnutie súdu prvej inštancie o tom, že bude v najlepšom záujme maloletej, aby bola nateraz zverená do osobnej starostlivosti otca boli rozhodujúce tieto faktory, a to: (i) názor maloletej, (ii) stabilnejšie výchovné prostredie u otca, (iii) v čase rozhodovania súdu prvej inštancie deklarovaný odchod matky do P.. Nateraz je zrejmé, že matka nikam nehodlá odísť.

13. Starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť (čl. 41 ods. 4 Ústavy SR). Rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu a na základe zákona. Zákon o rodine preferuje na prvom mieste rodičovskú dohodu. Až keď ku dohode o výkone rodičovských práv nedôjde, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujme maloletého. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rieši v takýchto situáciách osobitne tak, ako to predpokladá čl. 51 ods. 1 Ústavy SR. Právna úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie k obmedzovaniu rodičovských práv, ale práve naopak, prostredníctvom tejto úpravy sa prispieva k ich garancii, a preto nemôže byť v nesúlade s čl. 41 ods. 4 Ústavy SR. (I. ÚS 120/10).

14. Dominantným ustanovením Dohovoru o právach dieťaťa je článok 3, v ktorého prvom odseku sa konštatuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už ju uskutočňujú verejné alebo súkromné zariadenia sociálnej starostlivosti, súdy, správne, alebo iné orgány. Záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí v článku 3 totiž reflektuje skutočnosť, že akokoľvek možno považovať za prirodzené a žiaduce, aby dieťa bolo vychovávané svojimi rodičmi, nedá sa odhliadnuť od toho, že dieťa samé je bytosťou jedinečnou, obdarenou neodhateľnými, nescudziteľnými, nepremičateľnými a nezrušiteľnými základnými právami a slobodami, teda bytosťou, ktorá by pri svojom vývine mala dostať to najlepšie, totiž to, aby uvedené atribúty nezostali prázdny slovami.

15. Medzi kritéria, ktoré musí súd z hľadiska potreby rozhodovať v najlepšom záujme dieťaťa v konaní o úprave výchovných pomerov vziať na zreteľ, sú najmä: 1. existencia pokrvného puta medzi dieťaťom a o jeho zverenie do starostlivosti sa usilujúcej osoby, 2. miera zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade zverenia do starostlivosti tej ktorej osoby, 3. schopnosť osoby usilujúcej sa o zverenie dieťaťa do starostlivosti zaistiť jeho vývoj a fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby, 4. pranie dieťaťa.

16. Rešpektovanie, resp. prihliadnutie k praniu samotného maloletého dieťaťa, možno za splnenia určitých predpokladov „považovať za zásadné vodítko pri hľadaní najlepšieho záujmu“ maloletého. Za predpoklady ovplyvňujúce mieru relevancie tohto kritéria je potrebné považovať predovšetkým dostatočnú rozumovú a emocionálnu vyspelosť maloletého dieťaťa, kde významným faktorom je v tomto prípade vek samotného dieťaťa, lebo čím je dieťa staršie, tým väčší má jeho názor váhu. Ďalšími významnými faktormi sú okolnosti, ktoré formujú postoj maloletého dieťaťa, spôsob jeho zisťovania a v neposlednom rade i jeho hodnotenie zo strany súdu, lebo nie je mysliteľné, aby súd iba bez ďalšieho prevzal postoj maloletého dieťaťa a svoje rozhodnutie založil na jeho prání, a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmu.

17. Znalecký posudok je totiž iba jedným z dôkazných prostriedkov, ktorý súd hodnotí ako každý iný dôkaz, pričom žiaden dôkaz nemá predpísané poradie svojho významu, resp. poradie preukázanej sily.

18. Vyvodenie záverov o tom, čo je na základe zistených podstatných skutočností v najlepšom záujme dieťaťa, treba považovať za právne posúdenie veci, a to je úlohou súdu.

19. Byť spolu je pre rodiča a jeho dieťa podľa ustálenej judikatúry ESLP základným prvkom rodinného života.

20. Z ustálenej judikatúry ESLP taktiež vyplýva, že aj keď záujem detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže podľa okolností konkrétneho prípadu prevážiť nad záujmom rodiča, pričom posúdenie proporcionality zostáva na súde.

21. Vychádzajúc zo zistených skutočností obsiahnutých v spise, so zreteľom na všetky dostupné okolnosti prípadu a majúci pritom na pamäti kritéria pre rozhodovanie o zverení maloletých do osobnej starostlivosti, v danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne, lebo ten pri svojom rozhodnutí veľmi dôkladne a dôsledne vzal do úvahy vyššie uvedené požiadavky a kritéria a konfrontoval ich s konkrétnymi skutkovými okolnosťami prejednávaneho prípadu. Súd prvej inštancie správne neskúmal iba to, či sú na strane oboch rodičov splnené predpoklady pre zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, a aké sú ich osobné postoje k takémuto opatreniu, primárne kládol dôraz na splnenie základného postulátu konania o úprave pomerov k maloletej, t.j. aby toto konanie pred ním bolo konané a prijaté opatrenia boli robené v najlepšom záujme maloletej. Obaja rodičia sú síce „výchovne spôsobilí“, no na druhej strane ich vzťah je „limitovaný ich vzájomnými nezhodami“, a preto súd prvej inštancie správne potom pristúpil k skúmaniu možných úskalí a dôsledkov zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a správne potom konštatoval, že pre jeho rozhodnutie boli rozhodujúce prianie maloletej, stabilnejšie výchovné prostredie u otca, u ktorého ani odvolacím súdom neboli zistené žiadne anomálie brániace riadnej výchove a starostlivosti o maloletú, a odhodlanie matky odísť žiť do P., pričom toto posledné kritérium sa stalo v priebehu odvolacieho konania bezpredmetným. Podľa odvolacieho súdu je takto upraveným stykom nateraz naplnené právo rodičov a maloletej byť spolu, pričom odvolací súd „obiter dicta“ pripomína, že toto opatrenie nemá povahu „absolútne konečného rozhodnutia“, lebo jeho zmena je prezumovaná zmenou podstatných pomerov v budúcnosti. Keďže pri určení výšky výživného súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky kritéria dané § 62 ods. 1 - 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, je jeho rozhodnutie v tomto smere taktiež správne.

22. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP a § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí uvedenými, rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti a ako aj v súvisiacich výrokoch o povinnosti otca maloletú na styk s matkou riadne pripraviť a o trovách konania, ako vecne správny potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP, § 2 ods. 1, § 52 a § 57 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e** je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).